УДК 338.48

Кантоін К. О.
студентка гр. МТЕ-111м
Національний університет «Запорізька політехніка»

м. Запоріжжя, Україна
наук. кер. – к.е.н., доцент Корнієнко О. М.

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Для сучасного бізнес-середовища в умовах військового стану на території України характерним є підвищення рівня фінансово-економічних, виробничих, ринкових та інших супутніх ризиків, значущість яких з кожним днем зростає та впливає на функціонування туристичних підприємств, їх виробничу, фінансову та ринкову потужність. Тому, актуальним є визначення ризиків функціонування туристичних підприємств в Україні, розробка сценаріїв їх мінімізації, попередження або ліквідації.

Такі вчені, як В. В. Вітлінський і П. І. Верченко запропонували найбільш повне та змістовне пояснення поняття «економічний ризик» [1]: економічний ризик – це економічна категорія, що пов'язана з подоланням невизначеності й конфліктності в ситуації неминучого вибору у ході виробничо-господарської діяльності. Він відображає ступінь відхилення від мети, бажаний (очікуваний) результат і ступінь невдачі, а також враховує контрольовані та неконтрольовані фактори, прямі та зворотні ефекти, пов 'язані з тим, що контролюється.

Ефективність функціонування кожного туристичного підприємства залежить також від того, відповідають чи не відповідають управлінські рішення реальному стану ринкового середовища господарювання (з урахуванням власного потенціалу підприємства). Базою для обґрунтування і прийняття оптимальних управлінських рішень має бути ефективно організована аналітична робота та діагностика діяльності туристичного підприємства [2].

Для туристичних підприємств набагато важливіше знати про ті обставини, які стимулюють виникнення ризику, ніж мати справу із вже реалізованим фактором ризику.

Необхідною умовою ефективної системи управління ризиками в діяльності туристичного підприємства є дотримання певних принципів. Найважливіші з них:

– усвідомлення ризику;

– персональна відповідальність кожного учасника управління ризиками;

– співпраця та демократія в професійних групах, що займаються питаннями ризику;

– здатність правильно визначати цілі управління ризиками та впливати на характеристики ризиків, які сприяють досягненню цих цілей;

– об'єктивність, достовірність, повнота і вірогідність інформації;

– ступінь управління ризиками на всіх рівнях компанії, як горизонтальних, так і вертикальних. Органічний зв'язок усіх елементів управління підприємницьким ризиком (системний підхід);

– незалежність індивідуального управління ризиками;

– рівень прийнятого ризику порівнянний з прибутковістю та фінансовими можливостями компанії;

– звести до мінімуму обсяг і вплив потенційних ризиків;

– швидке реагування компанії на внутрішні та зовнішні зміни відображається в реалізації ризиків;

– врахування часу в управлінні ризиками;

– мінімізування витрат на організацію та впровадження управління ризиками;

– інноваційний підхід до управління ризиками [3].

Процес управління ризиками в діяльнсті туристичних підприємств включає наступні етапи: планування управління ризиками, оцінка ризиків; якісна оцінка ризику; кількісна оцінка; планування реагування на ризики та моніторинг ризиків.

Управління туристичним підприємством є складним з точки зору як технічної так і організаційної діяльності. В значній мірі це випливає із тих умов, я в яких потрібно здійснювати заходи, приймати рішення, реагувати на зміни. Основна передумова при управлінні ризиками полягає в тому, що кожна організація існує щоб створювати вартість для сторін, які зацікавлені в її діяльності.

Отже, управління ризиками туристичного підприємства зазвичай характеризується невизначеністю або нездатністю в повному обсязі захистити підприємство від потенційних внутрішніх чи зовнішніх загроз. Невизначеність, з однієї сторони, приховує в собі ризик, а з іншої, відкриває можливості, тому вона може привести як до зниження, так і до збільшення вартості [4]. Особливо гостро це стосується питань в умовах воєнного стану, тому для ефективної та налагодженої роботи підприємства необхідно розробити обліково-аналітичне забезпечення з урахуванням всіх наявних факторів, яка

буде налагоджувати всі процеси господарської діяльності та дасть змогу бути конкурентоспроможним на ринку.

Література:

1. Вітлінський В. В. Ризикологія в економіці та підприємництві. Київ : КНЕУ, 2004. 480 с.

2. Мазур В. А., Томчук О. Ф., Браніцький Ю. Ю. Методика аналізу фінансового стану підприємства відповідно до вимог внутрішніх і зовнішніх користувачів. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 3 (19). С. 7–20.

3. Горова К. О. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Харків. 2011. 82 с.

4. Гуріна Н., Томша А. (2022). Аспекти обліково-аналітичного забезпечення управління ризиками підприємства. *Економіка та суспільство.* 2022. №43. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-15